

**"...egyszer elhatároztam, hogy soha többet nem írok verset..."
Beszélgetés könyvről, olvasásról Varró Dániel költővel**

A Költészeti Fesztivál vendégeként Varró Dániel rendhagyó tárlatvezetést tartott a Debreceni Irodalom Házában. Az esemény után sikerült mikrofonvégre kapnunk a költőt, aki bár sietett, szívesen válaszolt a kérdéseinkre, melyek egy részét a múzeumban, a másikat pedig már a Nagyállomás felé, menet közben tettük fel.

Témájukat tekintve milyen könyveket olvasol? Utólag ezek mennyire motiválnak téged például a saját írásaidban?

Rengeteget merítek az olvasási élményeimből, nagyon sokat csenek, lopok mindenhonnan. Költő vagyok, tehát főleg verseket, versesköteteket olvasok. Imádom a verses regényeket is, a verses drámákat, tehát mindent, ami rímel, vagy amiben egy kis költészet van. Különben pedig általában nagyon nehezen olvasok el egy olyan könyvet, aminek nincsen humora. A legnagyobb kedvenceim? A klasszikus magyar irodalomból például Mikszáthot nagyon kedvelem, csodálatos humora volt, ezenkívül a Švejk az egyik kedvenc könyvem, Hašektől. Gyerekkoromban leginkább a Micimackót szerettem olvasni.

Van kedvenc költőd?

Költőkből annyira sok van, hogy azt nem is lenne érdemes felsorolni, de kettőt szívesen kiemelek, akik nincsenek benne a kánonban, nem szoktunk tanulni róluk: a Nyugat első nemzedékéből nekem Somlyó Zoltán az egyik kedvencem, aki véleményem szerint rendkívül friss mind a mai napig. Nagyon szeretem, tisztelem természetesen Adyt, Kosztolányit, bár némely versük ma már elég idejétmúltnak tűnik. Somlyó Zoltán verseit sok szempontból frissebbnek érzem az övéknél, és neki is csodálatosak a rímei, tehát ő nagy kedvencem. Kormos Istvánt szeretem még, neki inkább a gyerekverseit ismerik, például a Vackort, de a kevésbé ismert felnőtt költészete is csodálatos. Ahogy egyszerre népies és szürreális, és természetesen neki is jó humora van.

Ha már a régebbi műveknél tartunk, mi a véleményed a kötelező olvasmányokról?

Ez mindig nehéz: hogyha valami kötelező, azt nem szívesen olvassuk. Ezt a saját kisgyerekeimen is látom: van ez a dackorszak 2-3 évesen, és ha a gyerekemnek azt mondom, hogy „Vedd fel a cipődet!”, akkor nem veszi fel, de ha azt mondom, „Nehogy felvedd a cipődet!”, akkor azért is felveszi. Én az iskolában egyáltalán nem szerettem a kötelezőket, amire emlékszem, az a Tüskevár és az Egri csillagok. Jókai regényeit nem bírtam olvasni, talán csak egy könyvét, A kőszívű ember fiait. Félig. Egyszerűen annyira nem kötött le, abban az időben legalábbis. Később, középiskolás koromban már szerettem a verseket, de emlékszem, amikor a Szigeti veszedelmet kellett olvasni Zrínyitől, arról akkor még teljesen „lekattantam”. Később aztán egyetemista koromban, magyar szakosként olvastam újra. Akkor már élveztem, de szerintem korai ilyeneket a középiskolában olvasni. Sok minden volt, amit nem szerettem, de most utolért a sorsom. Én is szoktam lenni, ha nem is kötelező, de van, ahol érettségi tétel. Ennek kapcsán tehát néha engem is kell tanulni. Érettségi előtt álló diákoktól nagyon sok levelet kapok, hogy

segítsek a rólam szóló tételt kidolgozni. Sokszor azt látom, hogy én bizony nem tudnék ilyen bonyolult dolgokat mondani magamról.

Van rá mód, hogy a gyerekekhez közelebb kerüljenek a kötelező olvasmányok, vagy milyen más művekkel lehetne felváltani őket?

A saját személyemtől eltekintve az jó ötlet, hogy legyenek kortárs művek is a kötelező vagy ajánlott olvasmányok között. A kortárs költők és írók nyelve, beszédmódja általában közelebb áll a mai fiatalokhoz, jobban megszólíthatja őket. Elsősorban nyilván az volna a cél, hogy magát az irodalmat megszeressék a gyerekek. Nekem csodálatosan jó magyartanárom volt a gimnáziumban, és sok mindenért hálás vagyok neki, a költővé válásban is sokat segített. Ő nagyon ügyesen rávette minket arra, hogy sokat olvassunk. Nem tudom, más tanárok szokták-e alkalmazni ezt a módszert. Az övé az volt, hogyha nem állt elég jól az ember, akkor lehetett úgy javítani, hogy elolvasott valami ajánlott olvasmányt, és akkor arról beszámolt. Én is egyszerű dolgokat olvastam így, például Pázmány Péter rendkívül jó humorral megírt hitvitáit, meg sok mindent, amit egyébként magamtól nem olvastam volna el.

Említetted, hogy nagyon jó tanárod volt. Szerinted milyen egy ideális magyartanár?

Az én magyartanárom nagy tudású, szigorú és kritikus volt. Neki mutattam meg például először a verseimet, és ő volt az első ember az életemben, aki megmondta, hogy nagyon rosszak. Először ez rosszul esett, és emlékszem, hogy ki is dobtam a kis versíró füzetemet a kukába ott, a folyosón, a tanári előtt, és elhatároztam, hogy soha többet nem írok verset. Egy idő után viszont mégis motiválóan hatott rám, hogy milyen jó lenne olyan verseket írni, amik a szigorú tanáromnak is tetszenének. Akkortól kezdtem kicsit jobb verseket írni, és akkor már nagyon sokat segített, sok hasznos tanáccsal ellátott, például hogy mindig reménytelenül legyek szerelmes, mert csak abból születnek jó versek. Meg hogy ha írni akar az ember, előtte sokat kell olvasni!

És az mennyire fontos, hogy az ember olvassa régebbi költők verseit is?

Nem feltétlenül fontos, csak ha valakit érdekel, vagy költő akar lenni.

Hogyan folytatnád azt a mondatot, hogy: „Azért szeretek olvasni, mert...”?

Csak közhelyes dolgokat tudok mondani, de azért szeretek olvasni, mert akkor egy kicsit ki tudok kerülni a világból, a hétköznapi mókuskerekéből, és az úgy beszippant... Jó egy kicsit benne lenni más világokban.

Miután kikísértük őt az állomásra, mi is irányt változtattunk, hiszen éppen aznap estére szólt a színházbérletünk a Rómeó és Júliára - Varró Dániel fordításában

A riportot 2016. április 13-án Gőz Márton 9. NyB osztályos tanuló készítette. Fotózott:

Mányi Rebeka 9. NyB osztályos tanuló